

B I L T E N

broj 8
16. jul 2010.

026/711-035, E-mail: info@psssd.org.rs
11431 Kolari, Železnička bb, Smederevo

SAVETODAVNA SLUŽBA

Tiraž: 300

Sadržaj:

Voćarstvo i vinogradarstvo 3 strana
Stanje višegodišnjih zasada i aktuelni radovi u narednom periodu
savetodavac – Boban Marković, dipl.inž.polj. za voćarstvo i vinogradarstvo

Zaštita voća i vinove loze u julu3 i 4 strana
savetodavac - Slavica Stojkić, dipl.inž.polj. za zaštitu bilja

Aktuelni radovi u ratarskoj proizvodnji
savetodavac-Miroljub Vitić,dipl.inž. za ratarstvo-----5 strana

Suzbijanje korova tretiranjem strništa.....5 strana
savetodavac - Žaklina Mladenović, dipl.inž.polj. za zaštitu bilja

Ishrana jaradi.....6 strana
savetodavac- Radiša Petrović,dipl,inž.za stočarstvo

VOĆARSTVO I VINOGRADARSTVO

Stanje višegodišnjih zasada i aktuelni radovi u narednom periodu

Nakon perioda izuzetno kišovitog i prohladnog vremena, kada smo imali veoma dobru akumulaciju zemljišne vlage, trenutno suvo i toplo vreme izuzetno pogoduje intezivnom razvoju vegetativne mase voćarskih kultura. U ovom periodu kod većine voćarskih kultura može se reći da „kreće” diferencijacija odnosno obrazovanje pupoljaka, a sve to u zavisnosti od vrste (jedno ili dvogodišnje grančice) i njihovog kvaliteta. Ovakav vid diferencijacije trebalo bi da bude potpomognut i intervencijama folijarnim đubrivima sa naglašenijim fosforom i letnjom rezidbom.

Kod jabuke svedoci smo njenog intezivnog porasta kako ploda tako i lastara. Takodje, evidentan podbačaj u rodu doveo je do pojave jake asimilacione površine koja može biti kontra-produktivna na kvalitet plodova i pripremu rodnih pupoljaka za narednu vegetaciju. Iz tog razloga, kao i iz i razloga kvalitetnije hemijske zaštite naročito od smotavca i krvave vaši koja je ove godine malo prisutnija u zasadima, mera letnje rezidbe je veoma preporučljiva u periodu druge polovine jula.

Breskva i nektarina se nalaze u različitim fazama razvoja a ovo se ogleda zbog šarenolikog sortimenta koji je kod nas prisutan prema vremenu zrenja. Tako su rane sorte obrane a srednje stasne sorte koje su u periodu zrenja oko sorte Red Heaven su upravo na početku berbe. I ovde smo takođe svedoci priličnog podbačaja u rodu ali i još jedne nepovoljne pojave kod nektarine koja se ogleda u opadanju krupnih plodova kao posledica partenokarpije koja je nastala lošijim oprašivanjem a imala je za krajnji rezultat slabiji razvoj semenke. I ovde imamo kao obaveznu operaciju letnju ili zelenu rezidbu naročito kod uzgojnih oblika kotlaste krune i Pilar sistema kao i kod sorata bližeg vremena sazrevanja. Prema količini roda i jačini i starosti stabala odredićemo i intezitet zelene rezidbe (svaka rezidba je vid defolijacije koja nije poželjna da bude jačeg inteziteta kod obilnijeg roda).

ZAŠTITA JABUKE

U julu treba nastaviti sa zaštitom jabuke od pepelnice i čadjave krastavosti čiji su simptomi prisutni na kako na listu tako i na plodu jabuke. Za suzbijanje ovih bolesti mogu se koristiti preparati: Sistine, Sabithane, Impact, Stroby, Zato, Clarinet, Delan. Navedenim preparatima treba dodati insekticid za suzbijanje smotavca jabuke(II generacija): Coragen, Match, Zolone, Gusation, Lebaycid.

U ovom periodu treba obratiti pažnju na pojavu crvenog pauka, visoke temperature povoljno utiču na razmnožavanje ove štetne vrste. Kada se utvrde dve do tri pokretne forme po listu treba vršiti njegovo suzbijanje specifičnim akaricidima: Sanmite, Abastate, Omite, Ortus.

ZAŠTITA KRUŠKE

Zaštita ove voćne vrste se obavlja na sličan način kao kod jabuke. Najveći problem u zaštiti kruške predstavlja suzbijanje kruškine buve. U slučaju pojave medne rose, krušku treba tretirati sredstvima na bazi abamektina u kombinaciji sa mineralnim uljem (u smanjenoj koncentraciji) ili okvašivačima: SILWET ili Nu Film 17

ZAŠTITA BRESKVE

Sorte breskve koje stižu za berbu potrebno je tretirati na 10-14 dana pred berbu (voditi računa na karencu preparata). Zaštitu breskve treba nastaviti protiv Monilie ploda preparatima kao što su: GALOFUNGIN T, ACORD, DIONAL, SIGNUM, FUNOMIL, SWITCH.

Navedenim fungicidima treba dodati neki od insekticida za suzbijanje breskvinog smotavca: Vantex DECIS ,KARATE. Kod poznih sorti koristiti preparate kao što su GUSATHION ,ZOLONE, FENITROTION,

ZAŠTITA ŠLJIVE

Zaštitu nastaviti protiv prouzrokovala truleži ploda i šljivinog smotavca.Od fungicida upotrebiti: GALOFUNGIN T, FUNOMIL, SIGNUM, SWITCH u kombinaciji sa VANTEXOM, DECISOM, FOBOSOM.

ZAŠTITA VINOVE LOZE

U mnogim zasadima su registrovani simptomi plamenjače i sive truleži, u takvim vinogradima neophodno je obaviti kompletnu zaštitu koristeći sistemične fungicide.

U narednom periodu vinovu lozu zaštititi od plamenjače, pepelnice, sive truleži, groždanog moljca i cikada. Suzbijanje plamenjače nastaviti sistemičnim preparatima kao što su: RIDOMIL, EQUATION PRO, CURZATE, MIKAL FLASH, QUADRIS, PERGADO, FORUM STAR. Pepelnicu suzbijati sistemičnim preparatima: TOPAS, TIILT, CRYSTAL, COLIS, OLYMP, SYSTHANE, AKORD uz dodatak preparata na bazi Sumpora- koji deluje i na eriofidne grinje, koje su prisutne na listu vinove loze. Za suzbijanje sive truleži koristiti: SWITCH, TELDOR, PIRUS, PEHAR. MYTOS.

Za suzbijanje štetočina koristiti: DECIS, TALSTAR, VANTEX, FOBOS, FURY.

RATARSTVO

AKTUELNI RADOVI U RATARSKOJ PROIZVODNJI

Žetva pšenice je pri kraju. Poljoprivredni proizvođači za sada ne mogu biti zadovoljni sa prinosom jer se on kreće u proseku od 3,5-4t/ha. Razlog tome svakako su nepovoljni vremenski uslovi u periodu cvetanja, oplodnje, i mlečno -voštanoj fazi. Velike količine padavina i kolebanja temperature uticale su i na pojavu bolesti i uopšte na rast i razvoj strnih kultura.

U ovom periodu kada se žetva završi treba obaviti iznošenje bala slame iz njiva. Ukoliko je kombajn visoko kosio usev, potrebno je uređajima iseckati slamu.

Ukoliko je zemljište PH kisele reakcije potrebno je uneti KALK-A u količini od 3-5t/ha i dodati NPK u količini 50-100kg/ha. Najvažnije je kalcifikaciono sredstvo zajedno sa đubrivom zaorati istovremeno, kako ne bi došlo do gubitaka. Svako zakašnjenje dovodi do ispiranja krečnog materijala i smanjuje efekat primene.

Proizvođači koji su planirali setvu postrnih kultura treba u što kraćem roku da izvrše pripremu za setvu kako bi omogućili da usevi stignu za ishranu stoke.

Setva kukuruza za silažu – Za ovu namenu koriste se hibridi FAO grupe 300-400, kako bi stigli za početak voštane zrelosti i tako dobili kvalitetnu silažu.

SUZBIJANJE KOROVA NA STRNIŠTIMA

Ova operacija je izuzetno značajna kada je u pitanju sistematsko uništavanje korova. Najbolje je da se na površinama koje su zakorovljene višegodišnjim korovima pogotovo rizomskim kakav je divlji sirak zaseje ozima pšenica ili ječam. Jer kao usevi gustog sklopa, ove strnine imaju veliku konkurentsku moć prema višegodišnjim korovima. Osim toga, u gustom dobro izbokorenom usevu smanjuje se mogućnost nicanja višegodišnjih korova što je naročito važno za divlji sirak. Posle žetve strnina potrebno je ukloniti žetvene ostatke (slamu) i ostaviti da višegodišnji korovi u što većem broju niknu. Nakon nicanja korova u fazama razvoja četiri do šest listova mogu se primeniti neki od kontaktnih herbicida kao što su Gramaxone i Galop u količini tri-pet litara po hektaru. Svakako da se najbolji rezultati u suzbijanju korova na strništu uključujući i divlji sirak ostvaruju primenom herbicida na bazi glifosata preparati: DOMINATOR, BINGO, GLIFOMARK, GLITOTAL, CLINIC, GLITOTAL. U količini od 3-5l/ha. Količina vode za sve primenjene herbicide iznosi 300-400l/ha, pri primeni standardnih dizni i prskalice. Prilikom primene Teejet dizni, količina vode po hektaru može se smanjiti na 100-150l/h sa visokom efikasnošću primenjenih herbicida.

Istretirano strnište ne bi trebalo obrađivati najmanje 15-20 danakako bi se herbicidi što bolje transportovali preko lista do krena i rizoma. Sledeće godine na tako tretiranoj parceli može se sejati

usev bez ograničenja, jer herbicidi primenjeni na strništu deluju samo preko lista i zelenih biljnih delova te ne ostavljaju herbicidne ostatke duže u zemljištu.

STOČARSTVO

ISHRANA JARADI

Na farmama koza među složenije i osetljivije poslove ubraja se ishrana jaradi, a naročito u prvoj fazi života. Ishrana je važna u fazi intenzivnog razvoja organizma, jer o njoj u velikoj meri zavisi i kasnije korišćenje životinje u proizvodnji. U prvih šest nedelja života jarad se hrani kozijim mlekom ili mlečnim smesama. Postoje dva sistema ishrane jaradi u prvih šest nedelja života, a to su:

- 1) napajanje jaradi
- 2) sisanje jaradi

Napajanje jaradi kao sistem ishrane primenjuje se u intenzivnom odgoju mlečnih koza. Ovaj sistem ishrane je ekonomski značajan zato što se njime obezbeđuju veće količine kozjeg mleka za tržište.

Sistem ishrane gde jarad sišu koze se koristi u ekstenzivnom, a delimično i u poluintenzivnom odgoju. Nezavisno od načina ishrane neophodno je da jarad u prva tri dana života pije kolostrum, a u toku prvih 5-6 nedelja mleko ili zamenu za mleko. Na farmama intenzivnog odgoja jarad se drži u boksovima (4-6 u grupi). Za napajanje se koriste plastične, aluminijumske ili pocinkovane kante. Pri dnu tih kanti smeštene su tri cucle na udaljenosti od 20 cm. Cucle su smeštene sa dve strane kante koja se ugradi na pregradi između dva boksa. Zapremina kanti treba da bude 10-12 litara, a udaljenost cucli od poda 50-55cm. Od četvrtog do 45-tog dana jarad se hrani otopljenom mlečnom smesom, a u pomanjkanju mlečne smese može i kravljim mlekom. Dnevni obrok se povećava do 20 dana starosti, a zatim se postepeno smanjuje. Prvih 15 dana jarad se hrani isključivo mlečnim napitkom, a zatim se uz mleko daje koncentrat i voluminozna hrana. Kako se smanjuje količina mlečne smese jarad sve više jede koncentrat i seno. Jarad se u prvih 30 dana hrani mlečnim napitkom ujutro i uveče, a u poslednji 10 dana samo ujutro. U ishrani jaradi mlečnom smesom vrlo je važan njen kvalitet. Koncentracija mlečne smese u otopini treba da iznosi 17%. Voda koja se u tu svrhu koristi mora biti besprekorno čista.

Odbijanje jaradi od zamene za mleko je osetljiv posao i treba ga pažljivo sprovesti.

Korišćen tekst Nikole Vujnovića, Mr veterine, iz Poljoprivrednog lista

NAPOMENA:

Hemijska sredstva za zaštitu bilja koristiti isključivo prema priloženom uputstvu i uz upotrebu HTZ opreme.

Za sve nejasnoće obratiti se Poljoprivrednoj stručnoj službi „Smederevo“

026/711-035, E-mail: zav.poljo.sd@sezampro.vu
11431 Kolari, Železnička bb, Smederevo